

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.099/2024/4.

A felperes:

Felperes1 (Cím3)

A felperes képviselője:

dr. Bese Julianna ügyvéd (cím4)

Az alperes:

Alperes1 (cím1)

Az alperes képviselője:

dr. Viczena Viktória ügyvéd (cím5),

dr. Osztovits-Papp Ágnes ügyvéd (cím5.)

A per tárgya:

személyhez fűződő jogok megsértése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék 4.P.20.429/2022/24. sz. ítélet

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes; 25.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya, és a felperes által az alperesnek az elsőfokú ítéletben írtak szerint fizetendő perköltség vonatkozásában helybenhagyja.

Az állam javára fizetendő feljegyzett eljárási illeték összegét 138.000 (százharmincnolcezer) forintra felemeli azzal, hogy ezt az összeget a felperes köteles megfizetni.

Köteles a felperes megfizetni szintén az állam javára 184.000 (száznolcvannégyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, valamint az alperesnek 15 napon belül 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett illetéket a felperes az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 illetékbevételei számlájára a jelen ítélet meghozatalától számított 60 napon belül köteles megfizetni.

Tájékoztatja a bíróság a felperest, hogy az illeték megfizetése során a jelen bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító jelét közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes házastársa, tanúl, mint osztályvezető 2019. augusztus 15-éig a egyéb érdekeltl alkalmazottja volt; az alperes a kormányhivatal vezetője főispánként (korábban kormány megbízottként).

[2] A felperes, illetve részben házastársa, valamint Személy1 és családja között személyes konfliktus alakult ki. Ennek tényéről 2019-ben az alperes Személy1től szerzett tudomást, akinek előadása szerint családját zaklatták. Az alperes tanúl munkáltatójaként a felperes házastársával 2019. július 9-én, majd 2019. augusztus 8-án is szóbeli egyeztetést folytatott. Javasolta a konfliktus megszüntetését, vagy annak jogi útra terelését, de fenyegetéssel nem élt. 2019. augusztus 6-án tanúl azt a bejelentést tette munkáltatójának, hogy őt 2019. május 23-án (helyesen: 2018. május 23-án) Személy1 felkereste, s szexuális aktusra kérte, majd felszólításra távozott. Utalt arra, hogy a régi ismeretségre tekintettel az eseményt magánügyként kezelte, azt nem jelentette, azonban a konfliktus erősödése miatt a szervezeti integritásra figyelemmel utóbb szükségesnek találta a bejelentést.

[3] A 2019. augusztus 8-án zajlott második beszélgetésről a felperes házastársa az alperes engedélye és tájékoztatása nélkül hangfelvételt készített.

[4] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes kormány megbízotti pozícióban eljárva többször, hivatali időben és hivatalos helyen az őt és családját érintő kényes magánügyben sértő módon nyilvánult meg, a magánéleti konfliktusról tudomást szerezve, arról véleményt formálva, kioktató hangnemben és befolyást gyakorolni kívánó szándékkal házastársára és ezáltal rá is nyomást gyakorolt, amiről az alperesnek felróhatóan hivatali beosztottjai, így kabinetfőnöke is tudomást szerzett; ezzel magánélethez való jogát megsértette. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértésről, megfelelő elégtétel adására (bocsánatkérésre) kötelezését, valamint 500.000 forint sérelemdíjban marasztalását. Keresete jogalapjaként a magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Métv.) 1. §-át, 2. § (1), (3) és (4) bekezdéseit, 12. § a)-c) pontjait, továbbá a Ptk. 2:43. § b) pontját, 2:51. §-át és 2:52. §-át jelölte meg. Több bizonyítási indítványt is előterjesztett; kérte tanúl tanúkénti meghallgatását, valamint a 2019. augusztus 8-án készült hangfelvétel felhasználásának engedélyezését.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperessel közvetlen kapcsolatban nem állt, felé semmilyen nyilatkozatot nem tett. A magánéleti konfliktusról abból fakadóan, hogy a felperes házastársa 2019. augusztus 15-éig kormányhivatali tisztviselőként dolgozott, kényszerűen szerzett tudomást. Álláspontja szerint a tényállás nem tisztázott abban a körben, mit jelent a felperes által előadott kényes ügy, illetőleg, hogy ezzel összefüggésben hatósági vagy más eljárás indult-e. Hivatkozott a kormányhivatalnak az integritássértő események kezeléséről szóló szabályzatára, a Magyar Kormánytisztviselői Kar Hivatásetikai Kódexére, továbbá a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvénynek az érdemtelenséget szabályozó 109. §-ára. Előadta, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlójaként kötelessége volt intézkedni, személyiségi jogot sértő magatartást pedig nem tanúsított.

Kérte a törvényszéket, hallgassa meg tanúként Személylt, és szerezze be a személyes konfliktus kapcsán keletkezett büntetőeljárás iratait. A hangfelvétel kapcsán azt indítványozta, hogy a bíróság annak felhasználását ne engedélyezze.

[6] Az elsőfokú bíróság a kereset elutasította, s kötelezte a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 540.000 forint perköltséget, valamint adóhatósági felhívásra 36.000 le nem rótt kereseti illetéket.

[7] Határozatának indokolásában felhívta a Ptk. 2:34. § (1) bekezdését, 2:42. § (1) bekezdését, 2:51. § (2) bekezdését, valamint utalt a Métv.-re is, s arra a következtetésre jutott, a kereset ténybelileg és jogilag is megalapozatlan. Kiemelte: a felperes keresetét az alperessel, mint a egyéb érdekeltl vezetőjével, nem pedig, mint magánszeméllyel szemben terjesztette elő. Az alperes a felperes házastársa feletti munkáltatói jogkör gyakorlójaként járt el, ezért az igény a Ptk. 2:51. § (2) bekezdése értelmében nem vele szemben érvényesíthető. Egyébként tanúl is úgy nyilatkozott, hogy a hivatkozott megbeszéléseken, mint munkavállaló járt el, és 2019. augusztus 6-ai írásbeli bejelentésében utalt is arra, hogy azt a szervezet integritás megőrzése érdekében teszi meg.

[8] Mindemellet az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes munkáltatói jogból fakadó jogával és kötelezettségével élt, konkrét sértő, akár személy, akár vagyon ellen irányuló ténybeli kijelentéseket nem tett. A felperesnek, illetve házastársának konkrét

tényeket meghaladó érzete személyhez fűződő jogok megsértését nem valósíthatja meg. A felperes, illetve tanú is arról számoltak be, hogy az alperes utóhatásokról, általános jellegű iránymutatásokról beszélt; konkrét tényelőadásuk nem volt.

[9] Az elsőfokú bíróság szükségtelennek ítélte meg a Személy1 tanúkenti meghallgatására és a büntetőügy iratainak beszerzésére irányuló indítványok fogantatását. A személyiségi jogot sértő bizonyítási eszköz (hangfelvétel) felhasználása kapcsán pedig azok a kivételes feltételek, melyek a figyelembe vehetőséget megalapozták, nem állnak fenn. Nem állapítható meg a bizonyítéknak a tényállás felderítésére gyakorolt hatása, másrészt pedig a jogsértésre munkáltatói-munkavállalói viszonylatban került sor a munkáltató hivatali helyiségében, ami annak súlyát megnöveli.

[10] A törvényszék a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes javára az ügyvédi megbízási szerződésben felszámított ügyvédi munkadíj megfizetésére. A le nem rótt kereseti illeték viseléséről a Pp. 101. § (1) bekezdésére utalással határozott.

[11] Az ítélet ellen a felperes fellebbezett; elsődlegesen annak megváltoztatását, és kereseti kérelmének megfelelő határozat hozatalát, míg másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

[12] Álláspontja szerint az ítélet iratellenes, hiszen a keresetet az alperessel, mint magánszeméllyel szemben érvényesíti, aki őt érintően nem gyakorolt munkáltatói jogkört. Az alperes nem hivatalos eljárás keretében járt el, az egyeztetéseket az ő előadása szerint is Személy1 megkeresése indukálta. Mindemellett a törvényszék úgy róta terhére a tényelőadás hiányát, hogy a hangfelvétel meghallgatása alapján igényének ténybeli alapja nyilvánvaló lett volna.

[13] Követelését nem valamiféle érzete alapozza meg, hanem őt érintő konkrét alperesi magatartás, kijelentések, melyek egy része magánélet védelméhez való jogát sérti (például, hogy merre közlekedhet; ha nem viselkedik elvárásainak megfelelően, annak következményei lesznek). Ezzel az alperes megalázó, emberi méltóságot sértő helyzetbe hozta őt. Megjegyezte, hogy 2019. augusztus 6-án semmilyen bejelentést nem tett; e napon kelt feljegyzését 2019. augusztus 8-a után juttatta el az alpereshez.

[14] A hangfelvételnek a bizonyítás anyagává tétele szükséges lett volna ahhoz, hogy sikerrel bizonyíthasson. A törvény ennek érdekében teszi lehetővé a szabad bizonyítás elvének megfelelően a jogsértő bizonyítási eszköz felhasználását, így jogszabálysértő éppen a hangfelvétel jogsértő jellegével indokolni a bizonyítási indítvány elutasítását.

[15] Összegezve: az ítélet teljes egészében iratellenes, tartalma a rendelkezésre álló adatoktól lényegében független, a tényállást szükséges lett volna hiánytalanul felderíteni, így az ítélet megalapozatlan.

[16] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kérte az ügyvédi megbízási szerződés alapján négy óra munkaidő figyelembevételével a felpereset 100.000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezni.

[17] Kiemelte, a kormányhivatal vezetőjeként járt el, azaz magatartása a Ptk. 2:51. § (2) bekezdése alapján ítéltető meg. Mindkét alkalommal tanúrel a munkáltatói jogok gyakorlójaként egyeztetett. A felperes házastársa bejelentését 2019. augusztus 6-án tette, ugyanakkor a második egyeztetésre nem csupán emiatt, hanem a Személy1 által jelzett zaklató magatartás miatt is került sor. Hangsúlyozta azt is, hogy bár a felperes tett – további pontosításra szoruló – kereseti tényelődást, olyan kijelentésére vagy magatartására nem hivatkozott, amely a magánéletéhez fűződő jog megsértését eredményezte volna. A felperes csupán fellebbezésében hivatkozott arra, hogy később is érték következmények, az egzisztenciális fenyegetés megvalósult, azonban ilyen jellegű tényelődás a kereset részét nem képezte.

[18] Kérte, hogy az ítéltábla, amennyiben szükségesnek tartja, az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítésével tegye egyértelművé az iratanyaggal való összhang, az iratellenesség hiányát. Utalt arra, hogy a felperest és házastársát a Személy1 családot ért zaklató magatartás miatt a bíróság próbára bocsátotta. A felperes meghallgatása során maga is azt adta elő, arra vonatkozó kérése, hogy merre menjenek, ne menjenek, nem is tudja, mire vonatkozott; szerinte a konfliktus megszüntetésére irányult. Az egyeztetések során a zaklató magatartás befejezését kérte tanúltól, ami a felperest annyiban érinthette, hogy a zaklató magatartást együtt követték el. Fenyegetéssel ugyanakkor nem élt.

[19] Az alperes hangsúlyozta, nem tanúsított jogsértő magatartást. A felperes magánéletébe nem avatkozott bele, vele semmilyen kapcsolatban nem állt. Az ő feleségével folytatott megbeszélésen elhangzottak rá hatással nem lehettek. A felperes tudomásszerzése olyan hangfelvétel anyagán alapul, amelyet meg sem hallgathatott volna. Ha pedig az elhangzottak mégis beavatkozást jelentenének a felperes magánéletébe, úgy vizsgálni kellene, hogy az önkényes, szükségtelen volt-e. Erre a kérdésre pedig nemleges választ kellene adni, és bizonyítási indítványait is ebben a körben terjesztette elő.

[20] Kiemelte, hogy a törvényszék helyesen utasította el a hangfelvétel felhasználása iránti bizonyítási indítványt. Ilyen súlyú jogsértéshez utólag sem kíván hozzájárulásával támogatást adni.

[21] A fellebbezés alaptalan.

[22] Az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges körben a tényállást alapvetően helyesen állapította meg, és érdemben abból levont jogi következtetése is helytálló.

[23] Nem osztotta ugyanakkor a törvényszéknek azt az álláspontját, hogy az alperes magatartása a Ptk. 2:51. § (2) bekezdése alapján ítéltető meg. E rendelkezés értelmében ugyanis, ha közigazgatási jogkörben eljáró személy sért személyiségi jogot, az (1) bekezdésben foglalt – azaz felróhatóságtól független – szankciókat a közhatalmi jogkört gyakorló jogi személlyel szemben, illetőleg, ha a közhatalmi jogkör gyakorlója nem jogi személy, úgy azzal a jogi személyiséggel rendelkező közigazgatási szervvel szemben kell érvényesíteni, amelynek keretében az eljáró közigazgatási szerv működik.

[24] A Kúria Polgári Kollégiuma Jogegységi Tanácsának 2015.El.II.JE/P. 1-3. számú határozata szerint az ún. betudás elve abból vezethető le, hogy minden jogi személy olyan, a jog által életre hívott fiktív jogalany, mely teljes jogképességgel bír, de önállóan intézkedni nem képes, működése természetes személyek közreműködését feltételezi. A Ptk. hivatkozott 2:51. § (2) bekezdése kizárólag a közigazgatási jogkörben eljáró természetes személy harmadik személy személyiségi jogát sértő magatartása esetére rendelkezik úgy, hogy a Ptk. 2:51. § (1) bekezdése szerinti szankciókat a közhatalmi jogkört gyakorló jogi személlyel szemben kell érvényesíteni (Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.732/2018. [31] – megjelent: BDT2020. 4113., Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.031/2023/4. [22] - [24] – megjelent: BDT2023. 4706.).

[25] A fentiekből fakadóan a közigazgatási jogkört gyakorló jogi személy felelőssége akkor vethető fel, ha a jogsértő természetes személy közigazgatási jogkörben járt el, ami pedig természeténél fogva kifelé, a közigazgatási jogkörrel felruházott jogi személy szervezetén kívüli célra irányul; a jogi személy belső igazgatási feladatainak ellátása nem tekinthető közigazgatási jogkör gyakorlásának (Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.007/2021/2. [7] – megjelent: BDT 2021.4338.). Az adott esetben az alperes a felperes házastársa felett munkáltatói jogkört gyakorolt, így nem volt akadály a vele szembeni igényérvényesítésnek.

[26] Mindemellett nem vonható következtetés arra, hogy az alperes megsértette a felperes személyhez fűződő jogait.

[27] Arra tekintettel, hogy a felperes keresete jogalapjaként a Métv. rendelkezéseit is megjelölte, az ítéltábla rögzíti az alábbiakat.

[28] Az Métv. 1. §-a szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását (a továbbiakban együtt: magánélethez való jog) tiszteletben tartsák. A Métv. 2. § (1) bekezdése értelmében a magánélethez való jog a személyiség szabad kibontakoztatásához való jog része, amelynek értelmében az egyént szabadság illeti meg élete felelősségteljes önálló alakítására, család, otthon és emberi kapcsolatok létesítésére és megővására. A Métv. 2. § (3) bekezdése alapján a magánélethez való jog lényege, hogy azt - külön törvényben meghatározott kivételekkel - az egyén akarata ellenére mások ne sérthessék meg. A Métv. 6. § visszautal a magánélethez való jog tartalmát illetően többek között a Ptk. rendelkezéseire. A Métv. 7. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van arra, hogy magánéletét fokozott védelem illesse meg, és azt más előtt csak saját akaratából vagy törvényben meghatározott esetben fedje fel. A Métv. 8. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a magánélet tiszteletben tartásához való jog célja különösen a névviseléshez való jog, a személyes adatok, a magántitok, a képmás- és hangfelvétel, a becsület- és a jóhírnév védelme. E § (2) bekezdése értelmében a magánélet tiszteletben tartásához való jog megsértését jelentheti az egyén által különösen a magánélettel kapcsolatban megőrizni kívánt személyes adattal, titokkal, képmással, hangfelvétellel való visszaélés, vagy a becsület- és a jóhírnév megsértése. A jogszabály szövegezéséből egyértelműen megállapítható tehát, hogy a magánélethez való jog szorosan összekapcsolódik a Ptk.-ban védett személyiségi jogokkal (Kúria Pfv.IV.20.342/2023/5. [99]).

[29] A felperes 12. számú beadványában – utalva a 2019. augusztus 8-ai, tanúrel folytatott beszélgetést rögzítő hangfelvétel alapján készített leíratra – megjelölte azokat, az

előadása szerint az alperes által tett kijelentéseket, melyekre igényét alapította. Megállapítható, az alperes azt a kérést intézte a felperes házastársához, hogy a konfliktust Személy1val és családjával zárják le. A felperest pusztán ebben az összefüggésben említette, őt emberi méltóságában sértő állításokat nem tett, ilyen véleményt nem juttatott kifejezésre, magánéletébe nem avatkozott be.

[30] Az elsőfokú bíróság így helyesen foglalt állást abban, hogy az előterjesztett bizonyítási indítványok foganatosítása a per eldöntése szempontjából szükségtelen.

[31] Ezért a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a per fő tárgya vonatkozásában, valamint a felperes által az alperes részére fizetendő perköltséget érintően – hivatkozással a Pp. 383. § (2) bekezdésére – helybenhagyta.

[32] Észlelte ugyanakkor az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság a per tárgyának értékét tévesen határozta meg.

[33] A Ptk. 2:51. § (1) bekezdése a)-e) pontjaiban foglalt igények egymással és a Ptk. 2:52. §-a szerinti sérelemdíjjal együtt érvényesítve a Pp. 173. § (1) bekezdése alapján valódi tárgyi keresethalmazatot alkotnak, figyelemmel a háromtagú pertárgy fogalomra (tényállítás, jogállítás, kérelem).

[34] A Pp. 21. § (1) és (5) bekezdései értelmében a per tárgyának értéke a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke. Ha egy vagy több fél a perben több követelést, illetve jogot érvényesít, a pertárgy értékének számításakor ezeket össze kell adni. Szemben a korábbi szabályozással, az Országgyűlés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdését (a továbbiakban: Itv.) módosító 2019. évi LXXXI. törvény 1. §-ával hozta összhangba. Az illeték alapját tehát – az Itv. 40. § (1) bekezdésére is tekintettel – az egyes önálló keresetek pertárgy értékei egybeszámításával kell meghatározni. Mivel a felperes a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésének a), b) és c) pontjaira alapítottan is terjesztett elő keresetet, az Itv. 39. § (3) bekezdésének b) és c) pontjai értelmében az illeték alapja 3 X 600.000 forint = 1.800.000 forint, amihez az érvényesített sérelemdíj összegként 500.000 forintot kell hozzáadni. Így az illeték alapja összességében mindkét fokú eljárásban 2.300.000 forint, azaz a feljegyzett kereseti illeték 138.000 forint, fellebbezési illeték pedig 184.000 forint [Itv. 46. § (1) bekezdése].

[35] A Pp. 383. § (6) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezési kérelem, és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül, hivatalból határoz a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről. Ezért az ítéltábla – ugyancsak a Pp. 383. § (2) bekezdésére hivatkozással – a felperes által fizetendő kereseti illeték összegét 138.000 forintra felemelte.

[36] A fellebbezés eredményre nem vezetett, így a Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperes köteles megfizetni 184.000 forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az államnak, továbbá a Pp. 344. § (1) bekezdése szerint meghatározott tizenöt nap teljesítési határidőben az alperesnek a Pp. 81. §-ának megfelelően felszámított, a kifejtett tevékenységgel arányban álló 100.000 forint másodfokú perköltséget

(ügyvédi munkadíjat). Ez utóbbi kapcsán a másodfokú bíróság felhívja a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontját is.

Győr, 2024. december 13.

Dr. Lezsák József s. k.

Dr. Szabó Péter s. k.

Dr. Molnár Andrea s. k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró